

Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi
Volume: 40, Winter-2018, p. (111-124)
ISSN: 1308-6200 DOI Number: 10.17498/kdeniz.449804

Research Article

Received: July 31, 2018 Accepted: October 01, 2018

This article was checked by iThenticate.

**GÜZEL SANATLAR ÖĞRETMEN ADAYLARININ GENEL
ZAMAN YÖNETİM BECERİLERİ¹**

**GENERAL TIME MANAGEMENT SKILLS OF TEACHER CANDIDATES
IN FINE ART EDUCATION**

**ОБЩИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЫКОВ КАНДИДАТОВ В УЧИТЕЛЯ
ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА**

Demirali Yaşar ERGİN*
Aylin BEYOĞLU**

ÖZ

Öğretmenlerin zaman yönetim becerilerinin belirlenmesi, diğer mesleklerde olduğu gibi öğretmenlik mesleği için de önemlidir. Öğretmenlerin planlama, örgütleme, yönlendirme, koordine etme, denetleme, değerlendirme gibi bazı fonksiyonları kendi işleri ya da içinde buldukları eğitim örgütlerinin işleri için uygulamaları zaman yönetimi açısından önemlidir. Mesleki zaman yönetimi becerileri elbette kişilerin yaşamdaki genel zaman yönetim beceri düzeyleri ile büyük ölçüde bağlantılıdır. Öğretmenlik mesleği, planlı olmayı, zamana iyi hükmetmeyi, zamanı verimli kullanmayı, olabildiğince zaman kaybettiricilerden uzak durmayı gerekli kılan bir meslektir. Bu nedenden dolayı, öğretmenlerin genel zaman yönetim becerilerinin belirlenmesi, onların bu konuda kendilerini geliştirmelerine yardımcı olacaktır.

Çalışmanın amacı, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının genel zaman yönetim becerilerinin 9 demografik bağımsız değişkene göre nasıl farklılaştığını saptamaktır. Bu çalışma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalı tüm sınıflarındaki öğrencilerinden katılımcı toplam 141 öğrenci ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı Ergin, Ergin ve

¹ Bu araştırma 28 Nisan-01 Mayıs 2018 tarihleri arasında Antalya, Alanya'da düzenlenen III. INES Education and Social Science Congress (ESS - 2018) sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş halidir.

* ORCID: 0000-0002-1670-4083 Dr. Öğr. Üyesi, Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı, Edirne-Türkiye, demiraliergin@gmail.com

** ORCID: 0000-0001-7258-199X Doç. Dr., Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı, Edirne-Türkiye, aylingrbz@hotmail.com

Demirkol (2018) tarafından hazırlanan “Genel Zaman Yönetimi Becerileri Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 4'lü derecelmeli 30 maddeden oluşmaktadır. Verilerin istatistiksel çözümlenmesinde t testi, varyans analizi ve farkın kaynağını saptamak amacıyla Post hoc analiz için LSD teknikleri kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerilerinin ortalama düzeyin biraz üzerinde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: zaman yönetimi, öğretmen, eğitim fakültesi, yeterlik, beceri

ABSTRACT

Determination of teachers' time management skills is important for teaching profession as well as for other professions. Some features of teachers such as planning, organizing, directing, coordinating, supervising and evaluating are important in terms of time management for their own work or for the practices of the educational institutions they are in. Professional time management skills are, of course, largely linked to the level of general time management skills in people's lives. The teaching profession is a profession that needs to be planned, to use time efficiently and to stay away from everything that will cause time loss as much as possible. For this reason, the identification of teachers' general time management skills will help them to develop themselves in this regard.

The aim of the study is to determine how the general time management skills of teacher candidates in Fine Arts Education Department differ according to 9 demographic independent variables. This study was carried out with a total of 141 students who participating voluntarily from the students who studying at Trakya University, Faculty of Education, Fine Arts Education Department, Painting Education Department and Music Education Department during the spring semester of 2017-2018 academic year. The "General Time Management Skills Scale" prepared by Ergin, Ergin ve Demirkol (2018) was used as data collection tool. The scale consists of 4 items with a rating of 30 items. In the statistical analysis of the data were used t-test and variance analysis. LSD techniques were also used for post hoc analysis to determine the source of the difference. As a result of the study, it was seen that the Department of Fine Arts Education teacher candidates were slightly above the average level of general time management skills.

Keywords: time management, teacher, education of faculty, proficiency, skill.

АННОТАЦИЯ

Определение навыков управления временем учителей важно для обучения профессии, также как для других профессий. Некоторые из функций преподавателей, таких как планирование, организация, руководство, координация, контроль и оценка, важны для их собственной работы или для работы образовательных организаций, в которых они находятся. Важное значение имеет управление временем, профессиональные навыки управления временем, конечно, во многом связаны с уровнем общих навыков управления временем в жизни людей. Преподавательская профессия - должна быть запланирована, эффективно использовать время, чтобы держаться подальше от тех, кто потерял как можно больше времени. По этой причине выявление общих навыков управления временем учителей поможет им развиваться в этом отношении.

Цель исследования - выяснить, как учителя педагогического факультета искусств дифференцируют свои общие навыки управления временем по сравнению с 9 демографическими независимыми переменными. Это исследование было проведено, в котором в общей сложности участвовало 141 учащийся

педагогического изобразительного искусства и отдела музыкального образования Тракийского университета в весеннем семестре 2017-2018 учебного года. В качестве инструмента сбора данных использовалась «Общая шкала навыков управления временем», подготовленная исследователем Эргином, Эргином и Давид (2018). Шкала состоит из 4 степеней с рейтингом 30 предметов. При статистическом анализе данных использовались методы ЛСД для пост-это-анализа для определения t-теста, анализа дисперсии и источника разности. В результате исследования было замечено, что кандидаты преподавателей факультета искусств были немного выше среднего уровня общих навыков управления временем.

Ключевые слова: управление временем, преподаватель, преподавательский состав, умение, умение.

1. Giriş

Bilim, sanat ve teknolojideki gelişmeler farklı alanlarda farklı değişimlere yol açmaktadır. Öğretmenler bu değişimlerden etkili olarak yararlanmak için değişimleri takip edebilmeli ve planlama, örgütleme, yönlendirme, koordine etme, denetleme gibi bazı fonksiyonları iyi programlamalıdır. Bu program gerek eğitim örgütlerinin işleri gerekse sosyal yaşamlarında zaman yönetimi açısından önemli bir konu haline gelmiştir. Gelişen teknoloji, karmaşıklaşan örgüt ve toplum yapısı, kişilere daha fazla ve farklı işler yüklediğinden, bu işlerin zamanında yapılması, işlere ilişkin yapılacak eylemlerin zamana göre planlanmasını zorunlu kılmaktadır (Demirtaş ve Özer, 2007).

Kişilerin hem mesleki hem toplumsal hem de sosyal yaşamlarından daha verimli sonuçlar elde edebilmesi, boş zamanlarını nasıl değerlendirdiğinin önemini ve etkin kullanımının gereğini de ortaya koymaktadır. Zaman yönetimi belli bir zaman sürecinde gerçekleştirilecek etkinlikleri ve yapılması amaçlanan işleri yönetmek için kullanılacak en uygun kavramdır. Kişinin yaşamında amacına ulaşmasında zaman yönetimi becerilerine sahip olunması katkı sağlayacak önemli bir husustur. Zaman yönetiminin en doğru kullanımı kişinin yaşamını kendisinin en doğru biçimde yönetmesi ve planlayabilmesinden geçmektedir (Hendry, 2004).

Zamanı etkin yönetmek, sahip olunan her saati, her dakikayı belirli bir hedef ve amaç doğrultusunda planlayarak kullanmak anlamına gelmektedir (Uğur, 2000). Lakein'e göre ise zaman yönetimi; bireyin ihtiyaçlarının belirlenmesi, ihtiyaçlara ulaşmak için hedeflerin belirlenmesi, hedeflere ulaşmak için gereken görevlerin belirlenmesi ve öncelik sırasına konulması ve bu görevlerin planlanması, programlanması için kaynaklara ve zamana göre ayarlanmasını kapsamaktadır (Kocabaş ve Erdem, 2003).

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde özellikle bireyin yeteneklerini ortaya çıkarmada eğitimin önemli bir rolü vardır. Hiçbir bilgi yaşamı etkilemiyorsa, değiştirmiyorsa ya da geliştirmiyorsa bireyin yaşamında kendine yer edinemez. Eğitimde zaman yönetimi doğru bilgiyi etkili ve planlı bir şekilde kullanmada ihtiyaç duyulan bir beceri alanıdır. Eğitim ve öğretimin temel unsurlarından biri olan öğretmenlerin zaman yönetimi becerilerinin önemini kavraması ve öğretmen adaylarının zaman yönetimi konusundaki becerilerinin artırılması oldukça önemlidir. Kişi hangi meslekten olursa olsun o meslekte başarılı olmasında zamanın etkili ve verimli kullanılmasının büyük etkisi bulunmaktadır (Varışoğlu, Şeref ve Yılmaz, 2012, s. 77).

Güzel Sanatlar Eğitiminde zaman yönetimi hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin ders öncesi, ders sırası ve ders sonrası etkinliklerini düzenlemede ve uygulamada kolaylık sağlamaktadır. Özellikle uygulamada yeteneği gerektiren derslerin etkili ve verimli bir

şekilde sürdürülebilmesi için zaman yönetimi konusunun öğretmenler tarafından iyi kavranması gerekmektedir. Derslerinde zamanı iyi yönetebilen öğretmen, öğretmen adaylarına hem daha hızlı hem de daha çok uygulama yaptırabilir. Öğretmen öğretimdeki zaman yönetimini etkinliklere ayrılmış zaman (belli bir konu ve içerik için ayrılan toplam süre), öğretim zamanı (belli başlı rutin işler tamamlandıktan sonra öğretim için kalan süre), meşgul olunan zaman (öğrencinin dikkatini ve ilgisini derse verdiği süre) ve akademik öğrenme zamanı (öğrenmenin olduğu süre) olarak iyi bir şekilde denetleyebilmelidir (Topal, 2009, s. 16).

Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının zaman yönetim becerilerinin belirlenmesi, öğretmenlik mesleği için önemlidir. Öğretmenlerin planlama, örgütleme, yönlendirme, koordine etme, denetleme gibi bazı fonksiyonları kendi işleri ya da içinde buldukları eğitim örgütlerinin işleri için uygulamaları zaman yönetimi açısından önemlidir. Yaşamı hem sosyal hem mesleki hem de toplumsal açıdan faydalı hale getirmek ancak etkin bir zaman yönetimi bilincine sahip olunmasıyla mümkün olacaktır. Zaman yönetimi becerilerine sahip olunması bireyin yaşamında doyuma ulaşmasına katkı sağlayacaktır. Dolayısıyla zaman yönetimi becerileri verimli bir yaşamın anahtarıdır. Öte yandan bireyin sahip olduğu kişilik özellikleri ile zaman yönetimi becerileri arasındaki ilişki yapılacak çıkarımlar için doğrudan etki edecektir (Karaçor, Çatır ve Sakallı, 2017, s. 533).

Zamanı yönetme, etkin ve verimli kullanmak kadar zamanın iyi yönetilememesi ile bireylerde sorunlara yol açan ve üzerinde durulması gereken önemli bir diğer olgu da zaman tuzaklarına yakalanmaktır. Sabuncuoğlu ve Tüz (2001, s. 284), zaman tuzakları hakkında “bir insanın plansız, düzensiz ve stresle çalışıkça, kıt olan zamanı daha ekonomik kullanmak amacıyla çaba harcamadıkça zaman tuzaklarına düşmesi kaçınılmazdır” yorumunu yapmaktadır. Her birey için bir günlük dilimin 24 saatten oluştuğu ve zaman tuzaklarına yakalanmadıkları düşünülürse bu noktada bireyleri birbirinden ayıran zamanı nasıl kullandıklarıdır (Pocket Mentor, 2006, s. 16).

Günümüzde zamanı kullanmak, zaman tuzaklarına yakalanmak ve zaman yetersizliği hemen hemen bütün insanların ortak problemidir. Özellikle profesyonel çalışma hayatında insanlar, sınırlı zamanda birçok işi yapmak durumundadır. Belli bir sürenin sonunda yapılması gerekli işlerin bitirilememiş olması, insanları zamanı değerlendirme konusunda tekrar düşünmeye itmektir. Bu yüzden zaman yönetimi konusu, kişisel gelişim konuları içinde liste başı olmaya devam etmektedir (Erdem vd., 2005, s. 167).

2. Çalışmanın Amacı

Çalışmada, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretmen adaylarının genel zaman yönetim becerilerinin 9 demografik bağımsız değişkene göre nasıl farklılaştığını saptamak amaçlanmıştır.

Literatürdeki birçok çalışma da üniversite öğrencilerinin başarılarında zamanı etkin bir şekilde kullanabilmelerinin önemli bir rolü olduğunu göstermektedir (Çağlıyan ve Göral, 2009, s. 177). Bununla birlikte Villarruel ve arkadaşları (1994, s. 39) ders dışı zaman etkinliklerinin öğrencilerin, sağlıklı kişilik, yetenek ve sosyal etkileşim gibi bazı özelliklerine katkıda bulunduğunu ortaya koymaktadır.

1. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının branşlara göre genel zaman yönetimi nasıl farklılaşır?

2. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının cinsiyete göre genel zaman yönetimi nasıl farklılaşır?

3. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının telaşlı/sakin olma durumuna göre genel zaman yönetimi nasıl farklılaşır?

4. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının dikkati dağınık/dikkatli olma durumuna göre genel zaman yönetimi nasıl farklılaşır?

5. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının umursamaz/ciddi olma durumuna göre genel zaman yönetimi nasıl farklılaşır?

6. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının ince eleyip sık dokuyan/yüzeysel durumuna göre genel zaman yönetimi nasıl farklılaşır?

7. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının acele karar veren/kararsız durumuna göre genel zaman yönetimi nasıl farklılaşır?

8. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının sınıflara göre genel zaman yönetimi nasıl farklılaşır?

9. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının zaman yönetimi hakkında okuma durumuna göre genel zaman yönetimi nasıl farklılaşır?

3. Yöntem

Bu bölümde, araştırmada kullanılan model, araştırmanın örnekleme, veri toplanması ve çözümlenmesi açıklanmaktadır.

3.1.Araştırmanın Modeli

Çalışmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı Ergin, Ergin ve Demirkol (2018) tarafından hazırlanan “Genel Zaman Yönetimi Becerileri Ölçeği” kullanılmıştır. Öğrencilerin ölçeğe verdikleri yanıtlar, bu çalışmada temel veri kaynağı olarak kullanılmıştır. Ölçek 4'lü derecelmeli 30 maddeden oluşmaktadır. Verilerin istatistiksel çözümlenmesinde t testi, varyans analizi ve farkın kaynağını saptamak amacıyla Post hoc analiz için LSD teknikleri kullanılmıştır. Çalışma için ölçek hazırlanırken, daha önce bu konuda yapılan çalışmalar incelenmiş ve literatür taraması yapılmıştır.

3.2.Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Çalışmanın evreni; 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılı bahar yarıyılında Edirne ilinde bulunan Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretmen adaylarından oluşmaktadır.

Çalışmanın örneklemini ise Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği (n=73) ile, diğer Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği (n=68), olmak üzere toplam 141 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adayları, gönüllülük esasına ve ulaşılabilirliğe dayalı olarak belirlenmiştir.

3.3.Verilerin Toplanması

Çalışmada kullanılan veri toplama aracının öğrencilere uygulanması, yapılan yazışmalar sonucunda alınan izinlerle, öğrencilerin ders saatleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışmada ölçek öğrencilere uygulanmadan önce ölçeğin doldurulmasına ilişkin detaylı bilgi verilmiştir. Veri toplama aracı, öğrenciler tarafından gönüllülük esasına bağlı olarak doldurulmuştur. Araştırmacılar tarafından toplanan ölçek formları kontrol edilerek eksik doldurulanlar, verimli sonuçlar alınması için araştırma dışında tutulmuştur. Daha sonra geçerli nitelikte olanlar (141 adet), değerlendirilmek üzere bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

4. Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretmen adaylarının genel zaman yönetim becerilerinin 9 demografik bağımsız değişkene göre nasıl farklılaştığı frekans ve yüzde dağılımlarıyla tablolar halinde karşılaştırılmıştır.

Katılımcıların %51.8'i Resim-İş %48.2'si Müzik eğitimi bölümünde öğrencidir, sınıflara dağılımları eşittir, %95.7'si 25 ve daha küçük yaşlarda, %71.6'sı kadın, %31.9'u zaman yönetimi hakkında hiç kitap okumuyor, kendilerini nasıl algıladıkları noktasında 56.0'ı sakin ve dikkatli, %78.0'ı ciddi, %68.1'i ince eleyip sık dokuyan, %68.8'i kararsız olarak tanımlamaktadırlar. (Tablo 1)

Tablo 1. Örneklem Frekans Dağılımı

		f	%
Bölümünüz	Resim-İş Eğitimi	73	51,8
	Müzik Eğitimi	68	48,2
Sınıfınız	1. sınıf	35	24,8
	2. sınıf	35	24,8
	3. sınıf	35	24,8
	4. sınıf	36	25,5
Yaşınız?	25 ve daha küçük	135	95,7
	26-35	6	4,3
Cinsiyetiniz?	Erkek	40	28,4
	Kadın	101	71,6
Zamanı iyi değerlendirme ile ilgili yayın	Okuyorum	30	21,3
	Bazen okuyorum	66	46,8
	Okumuyorum	45	31,9
Telaşlı/Sakin	Telaşlı	62	44,0
	Sakin	79	56,0
Dikkati dağınık/Dikkatli	Dikkati dağınık	62	44,0
	Dikkatli	79	56,0
Umursamaz/Ciddi	Umursamaz	31	22,0
	Ciddi	110	78,0
İnce eleyip sık dokuyan/Yüzeysel	İnce eleyip sık dokuyan	96	68,1
	Yüzeysel	45	31,9
Acele karar veren/Kararsız	Acele karar veren	44	31,2
	Kararsız	97	68,8
Toplam		141	100,0

Genel Zaman Yönetimi Becerilerinin değerlendirilmesinde kullanılan ölçek alt boyutlarının normal dağılım gösterip göstermediğini anlamak için çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) analizi yapılmış her iki ölçüte göre de alt boyutlardaki verilerin normal dağılım gösterdiği saptanmıştır. Bu sonuçlara dayanarak grupların karşılaştırılmasında parametrik teknikler tercih edilmiştir. (Tablo 2)

Tablo 2. Genel Betimsel İstatistikler ve Normallik Değerleri

	N	Arit.Ort.	Std. Sapma	Skewness	Kurtosis
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	141	2,776	0,415	0,383	0,031
Negatif Genel Zaman Yönetimi	141	2,254	0,453	0,515	0,024

Öğretmen adayları genel zaman yönetimi becerilerinde pozitif maddeler bakımından

- Başarı, zamanı iyi değerlendirmeye bağlıdır.
- Randevularıma vaktinde gitmeye özen gösteririm
- Zamanın, telafisi mümkün olmayan en kıymetli kaynağımız olduğunu düşünürüm.

maddelerinde en yüksek (en olumlu)

- Planlı yaşama gibi bir zahmete giremem.
- Geç kalkmayı alışkanlık haline getirdim.
- İşyerime gidişimde gecikmelerim oluyor.

maddelerinde ise en düşük düzeyde (en olumsuz) durumdadırlar. (Tablo 3)

Tablo 3. Genel Betimsel İstatistikler-Pozitif Maddeler

	N	Arit. Ort.	Std. Sapma
Başarı, zamanı iyi değerlendirmeye bağlıdır.	141	3,461	0,841
Randevularıma vaktinde gitmeye özen gösteririm	140	3,400	0,803
Zamanın, telafisi mümkün olmayan en kıymetli kaynağımız olduğunu düşünürüm.	141	3,340	0,955
Uğraşmamı gerektirecek işler için zamanımı programlarım.	141	2,908	0,970
Amaçlarımı hedeflediğim zamanda bitirmiş olurum.	141	2,865	0,777
Boş zaman fırsatı yakaladığımda hemen eksik kalmış işlerimi tamamlarım.	141	2,830	0,985
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	141	2,776	0,415
Bir sonraki gün için yapacaklarımı önceden belirlerim.	141	2,773	1,111
Basit, ayrıntısız işler için hızlı karar veririm.	141	2,759	1,013
Zamanı nasıl öldüreceğimi değil nasıl kazanacağımı düşünürüm.	141	2,723	0,972
Planlı yaşamamın zamanı dolu dolu yaşamak olduğuna inanırım.	141	2,702	1,054
Her gün işlerimi öncelik sırasına dizerim.	141	2,617	1,040
Yapacaklarımı planlamak için yeterince zaman ayırırım.	141	2,596	0,949
Çalışmalarımın bitişi için bir son tarih belirlerim.	141	2,454	1,072
Herhangi bir işim yoksa mutlaka oyalanacak verimli işler bulurum.	141	2,426	0,943
Hafta başında o hafta için amaçlarımı belirlerim.	141	2,397	1,020
Mesleki işlerimde önemli tarihleri takvimimde işaretlerim.	141	2,390	1,247
Kişisel işlerimde önemli tarihleri takvimimde işaretlerim.	141	2,376	1,251
Bir sonraki hafta için yapacaklarımı önceden belirlerim.	141	2,270	1,041
Her sabah, o gün için amaçlarımı belirlerim.	141	2,248	1,116
Her gün yapacağım işlerin listesini yazılı olarak hazırlarım.	141	1,206	1,052

Öğretmen adayları genel zaman yönetimi becerilerinde negatif maddeler bakımından

- Planlı yaşama gibi bir zahmete giremem.
- Geç kalkmayı alışkanlık haline getirdim.
- İşyerime gidişimde gecikmelerim oluyor.

maddelerinde en düşük (en olumlu)

- Hayatı anı anına yaşamayı seviyorum.
- Olayları zamanın akışına bırakırım.

maddelerinde ise en yüksek düzeyde (en olumsuz) durumdadırlar. (Tablo 4)

Tablo 4. Genel Betimsel İstatistikler-Negatif Maddeler

	N	Arit.Or t.	Std. Sapma
Hayatı anı anına yaşamayı seviyorum.	141	2,943	0,969
Olayları zamanın akışına bırakırım.	141	2,340	1,013
Negatif Genel Zaman Yönetimi	141	2,254	0,453
Zamanımı boşa harcadığımı düşündürten etkinliklerden uzak duramıyorum.	141	2,156	1,110
Akşamları genelde verimsiz işlerle meşgul olup, geç yatarım.	141	2,128	1,075
Ben zamana hükmetmem, zaman bana hükmeder.	141	1,887	1,134
Buluşmalarına zamanında gidemediğim oluyor.	141	1,667	1,026
Geleceği düşünerek zaman yitirmiyorum	140	1,664	1,203
Planlı yaşama gibi bir zahmete giremem.	141	1,560	1,173
Geç kalkmayı alışkanlık haline getirdim.	141	1,348	1,219
İşyerime gidişimde gecikmelerim oluyor.	141	1,333	1,040

Katılımcıların, Genel Zaman Yönetimi becerilerini değerlendirmeleriyle ilgili verilerin homojenlik gösterip göstermediklerini saptamak üzere Levene istatistiği hesaplanmıştır. Levene istatistiksel değerlerine göre alt boyutların homojenlik gösterdiği belirlenmiş ve buna dayalı olarak ANOVA kullanılımasının uygun olduğu ortaya çıkmıştır. (Tablo 5)

Tablo 5. Varyansların Homojenliği Testi

	Levene	Sd1	Sd2	p
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	1,141	3	137	0,335
Negatif Genel Zaman Yönetimi	1,137	3	137	0,337

Öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri okudukları programa göre farklılık göstermemektedir. (Tablo 6)

Tablo 6. Branşlara Göre Genel Zaman Yönetimi İçin t Testi

Bölümünüz	N	Arit.Ort.	Std. Sapma	t	sd	p	
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Resim-İş Eğitimi	73	2,831	0,409	1,652	139	0,101
	Müzik Eğitimi	68	2,716	0,416			
Negatif Genel Zaman Yönetimi	Resim-İş Eğitimi	73	2,265	0,473	0,311	139	0,756
	Müzik Eğitimi	68	2,241	0,434			

Öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri cinsiyetlerine göre farklılık göstermemektedir. (Tablo 7)

Tablo 7. Cinsiyete Göre Genel Zaman Yönetimi İçin t Testi

Cinsiyetiniz?	N	Arit. Ort.	Std. Sapma	t	sd	p	
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Erkek	40	2,792	0,417	0,297	139	0,767

	Kadın	101	2,769	0,416			
Negatif Genel Zaman Yönetimi	Erkek	40	2,197	0,444	-0,941	139	0,349
	Kadın	101	2,276	0,457			

Öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri kendilerini telaşlı veya sakin olarak tanımlamalarına göre farklılık göstermemektedir. (Tablo 8)

Tablo 8. Telaşlı/Sakin Olma Durumuna Göre Genel Zaman Yönetimi İçin t Testi

Telaşlı/Sakin	N	Arit.Ort.	Std. Sapma	t	sd	p	
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Telaşlı	62	2,750	0,363	-0,661	139	0,510
	Sakin	79	2,796	0,454			
Negatif Genel Zaman Yönetimi	Telaşlı	62	2,225	0,423	-0,679	139	0,498
	Sakin	79	2,277	0,477			

Öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri kendilerini dikkati dağınık veya dikkatli olarak tanımlamalarına göre farklılık göstermektedir. Dikkatli olduğunu düşünenlerin zaman yönetim becerileri daha iyi durumdadır. (Tablo 9)

Tablo 9. Dikkati Dağınık/Dikkatli Olma Durumuna Göre Genel Zaman Yönetimi İçin t Testi

Dikkati dağınık/Dikkatli	N	Arit. Ort.	Std. Sapma	t	sd	p	
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Dikkati dağınık	62	2,678	0,374	-2,511	139	0,013
	Dikkatli	79	2,852	0,432			
Negatif Genel Zaman Yönetimi	Dikkati dağınık	62	2,380	0,468	3,024	139	0,003
	Dikkatli	79	2,154	0,418			

Öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri kendilerini umursamaz veya ciddi olarak tanımlamalarına göre farklılık göstermemektedir. (Tablo 10)

Tablo 10. Umursamaz/Ciddi Olma Durumuna Göre Genel Zaman Yönetimi İçin t Testi

Umursamaz/Ciddi	N	Arit. Ort.	Std. Sapma	t	sd	p	
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Umursamaz	31	2,820	0,447	0,672	139	0,503
	Ciddi	110	2,763	0,407			
Negatif Genel Zaman Yönetimi	Umursamaz	31	2,392	0,367	1,940	139	0,054
	Ciddi	110	2,215	0,469			

Öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri kendilerini ince eleyip sık dokuyan veya yüzeysel olarak tanımlamalarına göre farklılık göstermemektedir. (Tablo 11)

Tablo 11. İnce eleyip sık dokuyan/Yüzeysel Durumuna Göre Genel Zaman Yönetimi İçin t Testi

İnce eleyip sık dokuyan/Yüzeysel	N	Arit. Ort.	Std. Sapma	t	sd	p	
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	İnce eleyip sık dokuyan	96	2,765	0,407	-0,445	139	0,657
	Yüzeysel	45	2,798	0,436			
Negatif Genel Zaman Yönetimi	İnce eleyip sık dokuyan	96	2,231	0,465	-0,887	139	0,376
	Yüzeysel	45	2,303	0,429			

Öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri kendilerini acele karar veren veya kararsız olarak tanımlamalarına göre farklılık göstermemektedir. (Tablo 12)

Tablo 12. Acele karar veren/Kararsız Durumuna Göre Genel Zaman Yönetimi İçin t Testi

Acele karar veren/Kararsız		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	t	sd	p
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Acele karar veren	44	2,803	0,442	0,528	139	0,598
	Kararsız	97	2,763	0,404			
Negatif Genel Zaman Yönetimi	Acele karar veren	44	2,295	0,505	0,729	139	0,467
	Kararsız	97	2,235	0,429			

Öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri kaçınıcı sınıf öğrencisi olduklarına göre farklılaşmakta, negatif genel zaman yönetimi becerileri ise farklılık göstermemektedir. (Tablo 13-A)

Tablo 13-A. Sınıflara Göre Genel Zaman Yönetimi İçin ANOVA

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Gruplararası	1,751	3	0,584	3,571	0,016
	Gruplarıçi	22,391	137	0,163		
	Toplam	24,142	140			
Negatif Genel Zaman Yönetimi	Gruplararası	0,391	3	0,130	0,629	0,597
	Gruplarıçi	28,371	137	0,207		
	Toplam	28,762	140			

Öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri ile ilgili betimsel istatistikler kaçınıcı sınıf öğrencisi olduklarına göre Tablo 13-B’de gösterilmiştir.

Tablo 13-B. Sınıflara Göre Genel Zaman Yönetimi İçin Betimsel İstatistikler

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	1. sınıf	35	2,651	0,437
	2. sınıf	35	2,850	0,389
	3. sınıf	35	2,682	0,338
	4. sınıf	36	2,916	0,443
	Toplam	141	2,776	0,415

1. sınıf öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri 2. sınıf ve 4. sınıf öğretmen adaylarına göre daha düşük düzeydedir. Ayrıca 3. sınıf öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri 4. sınıf öğretmen adaylarına göre daha düşük düzeydedir. (Tablo 13-C)

Tablo 13-C. Sınıflara Göre Genel Zaman Yönetimi İçin LSD İstatistikleri

		Ort. Farkı (I-J)		Std. Hata	p
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	1. sınıf	2. sınıf	-0,199	0,097	0,041
		3. sınıf	-0,031	0,097	0,752
		4. sınıf	-0,264	0,096	0,007
		2. sınıf	1. sınıf	0,199	0,097
	2. sınıf	3. sınıf	0,169	0,097	0,083
		4. sınıf	-0,065	0,096	0,498
		3. sınıf	1. sınıf	0,031	0,097

	2. sınıf	-0,169	0,097	0,083
	4. sınıf	-0,234	0,096	0,016
4. sınıf	1. sınıf	0,264	0,096	0,007
	2. sınıf	0,065	0,096	0,498
	3. sınıf	0,234	0,096	0,016

Öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri zaman yönetimi hakkında okuma durumuna göre farklılaşmakta, negatif genel zaman yönetimi becerileri ise farklılık göstermemektedir. (Tablo 14-A)

Tablo 14-A. Zaman Yönetimi Hakkında Okuma Durumuna Göre Genel Zaman Yönetimi İçin ANOVA

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Gruplararası	1,630	2	0,815	4,996	0,008
	Gruplarıçi	22,512	138	0,163		
	Toplam	24,142	140			
Negatif Genel Zaman Yönetimi	Gruplararası	0,205	2	0,102	0,495	0,610
	Gruplarıçi	28,557	138	0,207		
	Toplam	28,762	140			

Öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri ile ilgili betimsel istatistikler zaman yönetimi hakkında okuma durumuna göre Tablo 14-B'de gösterilmiştir.

Tablo 14-B. Zaman Yönetimi Hakkında Okuma Durumuna Göre Genel Zaman Yönetimi İçin Betimsel İstatistikler

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Okuyorum	30	2,828	0,498
	Bazen okuyorum	66	2,858	0,372
	Okumuyorum	45	2,620	0,379
	Toplam	141	2,776	0,415

Zaman yönetimi hakkında okumayan öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri okuyorum ve bazen okuyorum diyen öğretmen adaylarına göre daha düşük düzeydedir. (Tablo 14-C)

Tablo 14-C. Zaman Yönetimi Hakkında Okuma Durumuna Göre Genel Zaman Yönetimi İçin LSD İstatistikleri

		Ort. Farkı (I-J)	Std. Hata	p
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Okumuyorum - Okuyorum	-0,208	0,095	0,030
	Okumuyorum - Bazen okuyorum	-0,239	0,078	0,003

Öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri ile pozitif öğrenci zaman yönetim becerileri arasında pozitif ilişki vardır.

Öğretmen adaylarının negatif genel zaman yönetimi becerileri ile negatif öğrenci zaman yönetim becerileri arasında pozitif ilişki vardır.

Öğretmen adaylarının negatif genel zaman yönetimi becerileri ile pozitif öğrenci zaman yönetim becerileri arasında negatif ilişki vardır. (Tablo 15)

Tablo 15. Genel Zaman Yönetimi ile Öğrenci Zaman Yönetimi Arasındaki İlişkiler

		Pozitif Öğrenci Zaman Yönetimi	Negatif Öğrenci Zaman Yönetimi
Pozitif Genel Zaman Yönetimi	Pearson Korelasyon	0,623	0,009
	p	0,000	0,912
	N	141	141
Negatif Genel Zaman Yönetimi	Pearson Korelasyon	-0,172	0,410
	p	0,041	0,000
	N	141	141

SONUÇ

Bu çalışmada, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretmen adaylarının genel zaman yönetim becerilerinin 9 demografik bağımsız değişkene göre nasıl farklılaştığı incelenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerilerinin ortalama düzeyin biraz üzerinde olduğu görülmüştür. Öte yandan öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri cinsiyetlerine göre farklılık olmadığı görülmüştür. Varışoğlu, Şeref, Yılmaz (2012, s. 84) ise, Türkçe öğretmeni adayları ile ilgili, “Türkçe Öğretmeni Adaylarının Zaman Yönetimi Becerileri ve Tutumlarının İncelenmesi” başlıklı araştırmasında, Türkçe öğretmeni adaylarının zaman yönetimi tutumlarıyla ilgili sınıf ve cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı farklılık sadece “zamanın çok hızlı bir biçimde akıp gittiği duygusuna kapılmak” maddesinde görülmüştür.

Öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri kendilerini dikkati dağınık veya dikkatli olarak tanımlamalarına göre farklılık olduğu görülmüştür. Kendini dikkatli olarak algılayan adaylar dikkati dağınık olarak algılayanlara göre daha yüksek düzeyde genel zaman yönetim becerilerine sahiptir. Öte yandan öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri kendilerini umursamaz veya ciddi olarak tanımlamalarına göre farklılık olmadığı görülmüştür.

Öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri kendilerini ince eleyip sık dokuyan veya yüzeysel olarak tanımlamalarına göre farklılık olmadığı görülmüştür. Diğer yandan öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri kendilerini acele karar veren veya kararsız olarak tanımlamalarına göre farklılık olmadığı görülmüştür.

Öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri kaçınıcı sınıf öğrencisi olduklarına göre farklılaşmakta, negatif genel zaman yönetimi becerileri ise farklılık olmadığı görülmüştür. Diğer yandan Öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri zaman yönetimi hakkında okuma durumuna göre farklılaşmakta, negatif genel zaman yönetimi becerileri ise farklılık olmadığı görülmüştür. Öğretmen adaylarının pozitif genel zaman yönetimi becerileri ile pozitif öğrenci zaman yönetim becerileri arasında pozitif ilişki olduğu görülmüştür. Yine öğretmen adaylarının negatif genel zaman yönetimi becerileri ile negatif öğrenci zaman yönetim becerileri arasında pozitif ilişki olduğu görülmüştür. Ayrıca, öğretmen adaylarının negatif genel zaman yönetimi becerileri ile pozitif öğrenci zaman yönetim becerileri arasında negatif ilişki olduğu görülmüştür. Öte yandan öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri araştırmadaki diğer bağımsız değişkenlere göre farklılık olmadığı görülmüştür.

Bu çalışma sonucunda; öğretmen adaylarının genel zaman yönetimi becerileri ile öğrenci zaman yönetim becerileri arasında ilişki olduğu görülmüştür. Gündelik yaşamında zamanını iyi yöneten adaylar öğrencilik eylemlerinde de zamanı iyi yönetmekte olduğu söylenebilir. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının eğitim sürecinde zaman yönetimi becerilerine sahip olmaları hem mesleki hem toplumsal hem de sosyal

yaşamlarında başarıyı elde etmelerine doğrudan katkı sağlayacaktır. Aslında bu bir anlamda Karaçor, Çatır, Sakallı (2017, s. 542) yaptığı araştırmanın sonucunda vardığı “bireylerin zaman yönetimini etkin biçimde gerçekleştirebilmeleri için eğitim hayatları boyunca zamanı doğru planlamaya yönelik eğitim müfredatında yer verilmesi öğrencilerin zamanlarını doğru biçimde değerlendirmelerine etki edebilir.” ifadesiyle örtüşmektedir. Bir diğer araştırmacı Güçlü ise (2001)’de zaman yönetimi ile ilgili yaptığı araştırmasında “Son derece önemli bir kaynak olan zamanın iyi kullanılması ve yönetilmesinin yolu, kişisel olarak veya içinde bulunduğumuz örgütlerde sürekli iyileşme ve gelişme sürecinin çalıştırılmasıdır.” sonucuna varmıştır.

Bu çalışma, Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde öğrenim gören Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adayları ile yürütülmüştür. Bu alanda araştırma yapacak olan araştırmacılar benzer bir çalışma yaparak, üniversiteler arası Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının genel zaman yönetim becerilerinin demografik bağımsız değişkene göre nasıl farklılaştığını inceleyebilirler. Yine bu alanda araştırma yapacak olan araştırmacılar, benzer çalışmayı öğretmen ve öğretmen adayları ile yürüterek karşılaştırmalı çalışmalara yer verilebilir.

KAYNAKLAR

- Akatay, A. (2003). Örgütlerde Zaman Yönetimi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (1), 282-300.
- Aydın, A., H. & Gürbüz, M. (2012). Zaman kavramı ve yönetimi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 1-20.
- Başaran, İ., E. (1991). *Örgütsel davranış*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Çağlıyan, V., Göral, R. (2009). Zaman Yönetimi Becerileri: Meslek yüksek Okulu Öğrencileri Üzerine Bir Değerlendirme, *KMU, İ.İ.B.F. Dergisi*, Yıl 11, Sayı 17.
- Demirtaş, H. ve Özer, N. (2007). Öğretmen adaylarının zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasındaki ilişki: İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneği. *Eğitimde Politika Analizleri ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 2 (1), 34-47.
- Eldeliklioğlu, J. (2008). Ergenlerin Zaman Yönetimi Becerilerinin Kaygı, Yaş ve Cinsiyet Değişkenleri Açısından İncelenmesi, *Elementary Education Online*, 7(3), 656-663.
- Erdem, R., Pirinççi, E., Dikmetaş, E. (2005). Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Davranışları ve Bu Davranışların Akademik Başarı İle İlişkisi, *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14, 167-177.
- Ergin, Demirali Yaşar; Ergin, Ayşegül Zeynep ve Demirkol, Nihan (2018). “Genel Zaman Yönetimi Becerileri Ölçeğinin Geliştirilmesi”. VII. IBANESS International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series – Tekirdağ-Türkiye- Mart 24-25.
- Güçlü, N. (2001). Zaman yönetimi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 25, 87-106.
- Hendry, C. (2004). Making Most of Time. *Nurse Researcher*, 12 (2).
- Karaçor, M., Çatır, O., Sakallı, K. (2017). Kişilik Özelliklerinin Zaman Yönetimi Becerilerine Etkisi: Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma, MESTEK 2017, 4. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sosyal Ve Teknik Bilimler Kongresi, 11-13 Mayıs 2017, Burdur.

- Karslı, M. D. (2006). Sınıfta Öğrenme Zamanının Yönetimi. Teori ve Uygulamada Sınıf Yönetimi. (Ed. M.Şişman ve S. Turan). Ankara: Öğreti Pegem A Yayıncılık, 101-115.
- Kocabaş, İ., Erdem, R. (2003). Yönetici Adayı Öğretmenlerin Kişisel Zaman Yönetimi Davranışları, *F.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 191–202.
- Pocket Mentor, (2006). Zaman Yönetimi, *Harvard Business School Press*, Optimist Yayınları, İstanbul.
- Sabuncuoğlu, Z., Tüz, M. (2001). *Örgütsel Psikoloji*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Topal, N. Derste Zaman Yönetimi: İlköğretim 3. Sınıf Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Bir İnceleme. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana 2009.
- Uğur, A. (2000). Çalışma hayatında zaman yönetimi, *MPM Kalkınmada Anahtar Verimlilik Dergisi*, 12 (143), 18-22.
- Varışoğlu, B., Şeref, İ., Yılmaz, İ. (2012). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Zaman Yönetimi Becerileri ve Tutumlarının İncelenmesi, *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, TAED/47, 75-86.
- Villarruel, Fransisco, Perkins, Daniel, Borden, Lynne, Carlton-Hug, Annelise, Stone, Margaret, Keith, Joanne, “CommunityYouth Development: A Plan for Action”, *School CommunityJournal*, 11, 39-56, 2001.